

Højskolerne - en særlig skoleform

Især for nye i administrationen

2019

Thor West Nielsen

Det særlige ved Højskolen - og Lovgivning bag

Ønsket:

- *At give en FORSTÅELSE af en særlig institutionsform / og en særlig kultur*
- *Selvejende oplysningsinstitutioner med statsstøtte*

Hvorfor valgte I højskolen?

- Var denne særlige skoleform et bevidst valg?
- Er I blevet overrasket/forundret?

Definition af en HØJSKOLE

- *En skole, der er godkendt til tilskud efter højskoleloven, og som opfylder lovenes krav for at få tilskud – er en FOLKEHØJSKOLE*
- *- Højskoleloven er altså (primært) en 'tilskudslov'*

Højskoleloven

- § 1. ...højskoler der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af undervisnings-ministeren til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene.
Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.

Fordrer forståelse, indsigt og 'frisind'!

Hvorfor?

Når der ikke er et eneste obligatorisk fag...

Når der 'blot' kræves undervisning og samvær mhp.
livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk
dannelse...

Når mindst 50 % skal være Undervisning af Bred Almen
Karakter (UBAK), og ikke blot 'færdighedsgivende'...
(Hvor UBAK defineres ud fra en 'perspektivering').

Ved det 4. nordiske kirkemøde i 1871 udtalte Ludvig Schrøder om folkehøjskolens gerning:

"Når en Flok unge Mennesker er samlede paa en Skole, der ikke har nogen Eksamen til sit Endemål, saa bliver der ikke alene Spørgsmaal om, hvad vi, Lærerne har at sige, men ogsaa om, hvad de Unge vil tage imod. Der hvor Lærernes Evner og Lærlingenes Trang mødes til en given Tid, der ligger Skolens Gerning..."

***Gengivet i
Rørdams:
Folkehøjskolen
1966***

Værdigrundlaget som 'grundlov – for den enkelte skole!

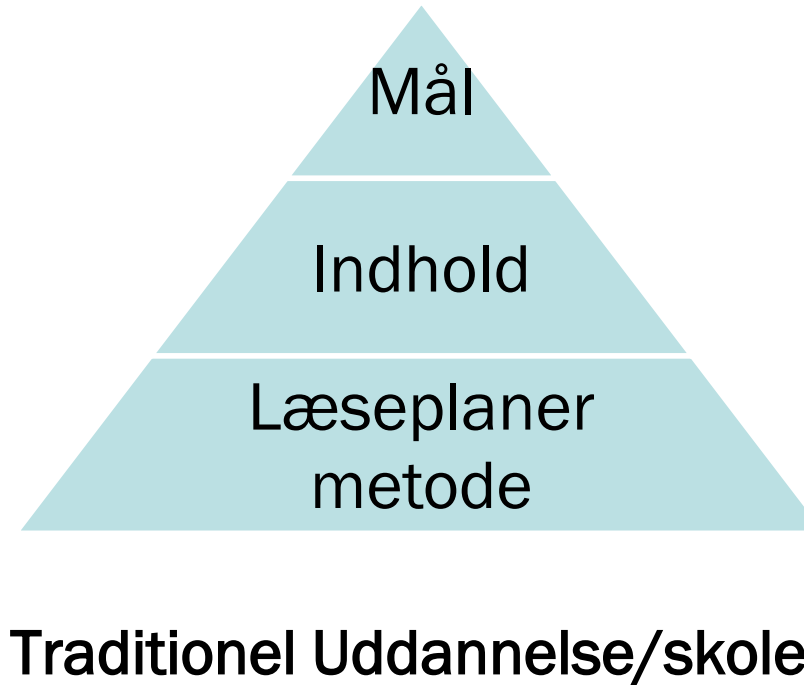
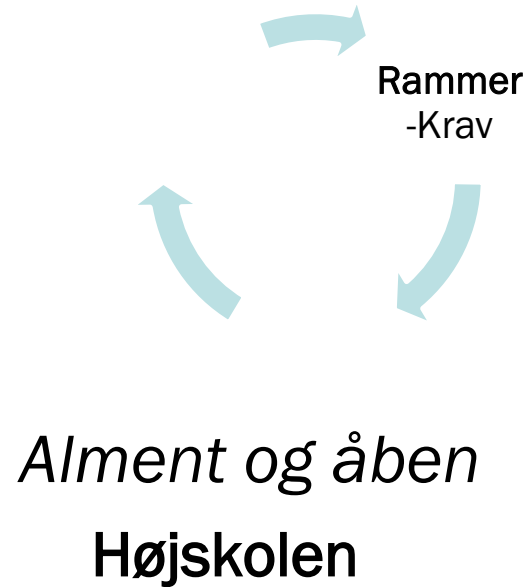
Ellers 'pop' – og oplevelse for oplevelsens egen skyld

Ellers medarbejdere 'i øst og vest'

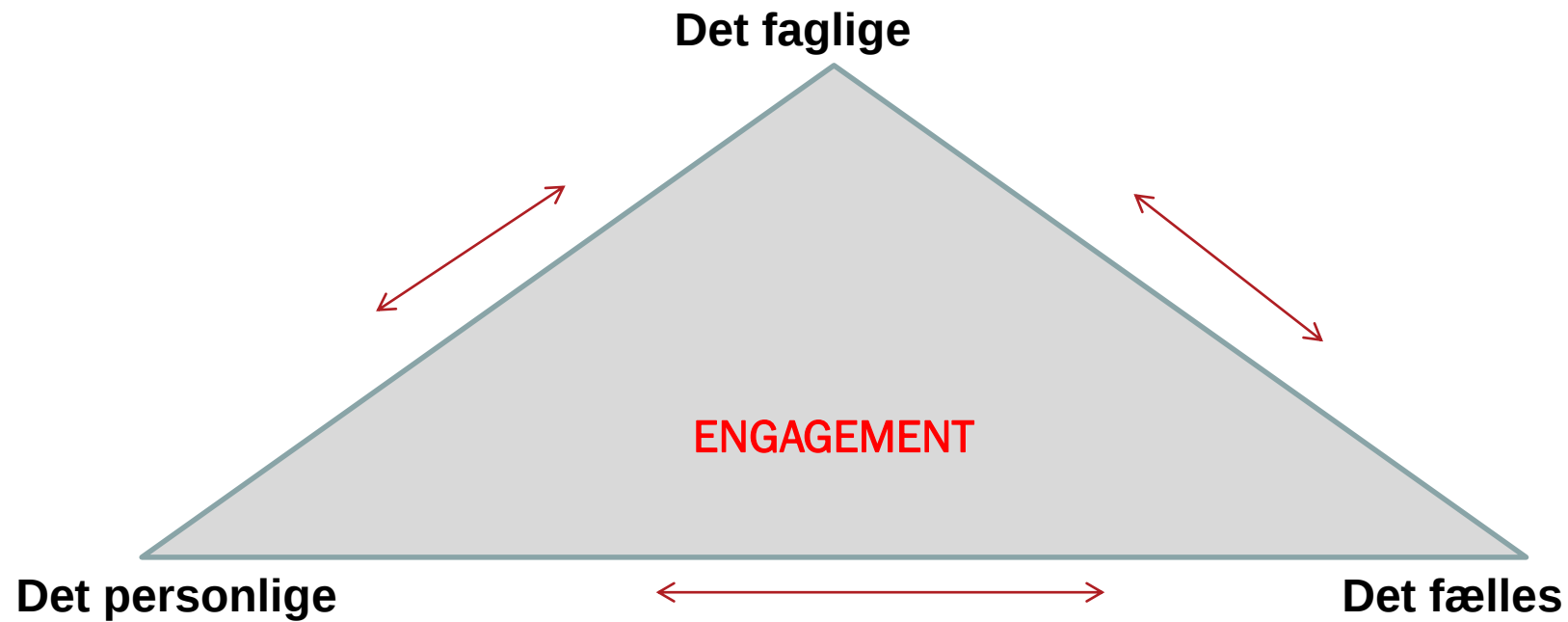
Ellers har eleverne vanskeligt ved at opleve
sammenhæng

Ellers har man et problem ...

Lovens opbygning: - En særlig skoleform:

En *skiftende* skoleform:

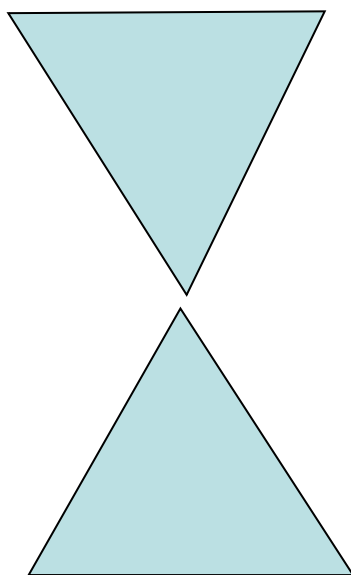
KRAV / Lovgivning - overordnet:

Kun overordnede indholds krav – derfor stramme
RAMMEKRAV - HØJKOLELOVEN

- Kursuskrav – TILSKUDSBEKENDTGØRELSEN:
- Ansættelsesforhold: (det pædagogiske personale)
ANSÆTTELSESBEKENDTGØRELSE
og LØNCIRKULÆRE
- Administration – REGNSKABSBEK. MV.
- - Gerne anden virksomhed

Krav til institutionens opbygning

- lovens §3-§10

- Skolekreds (generalforsamling)
- Bestyrelse
- Forstander
- Administration
- Lærere – TAP'ere
- Elever - Elevforening

KURSUSKRAV – *Loven §11-§16 og Tilskudsbekendtgørelsen*

- Krav til antal af ÅRSELEVER (ÅE)
 - 24 pr. år eller som gennemsnit (L§9, stk.2)
- Alderskrav og udlændingebalance
 - 17 ½ ved kursets begyndelse (L§11)
- Mindst 20 uger med lange kurser (L§9, stk.5)
- Mindst 12 elever i hver uge og 8 hele vejen (L§14,4)
- Års- og indholdsplaner godkendes af Best. (L§17,2)
- Elevregistrering (L§12, stk.2)

Opgave 1:

En skole har kun ét langt kursus på 20 uger.

-

I den næstsidste uge bortvises 3 danske elever for hashrygning. Dette bevirker, at der de to sidste uger er lige så mange udlændinge som danskere på kurset.

-

Hvilke tilskudsmæssige konsekvenser får det for skolen? Og hvad bør skolen gøre? (L§14)

Opgave 2:

En elev fylder $17 \frac{1}{2}$ en uge inde i kurset.

Kan eleven optages på kurset? (L§11)

Opgave 3:

Hvilke af følgende kursustitler er ok? (Åbne kurser!) – (Jf. UVMs tilsynsrapport om korte kurser)

- Kirkesang for øvede
- Singelkursus
- Kursus om singelliv
- Korkursus
- Golf for begyndere
- Livsstilkursus for overvægtige

Opgave 4:

En skoles officielle ugepris på et lant kursus fastsættes til 1.400 kr. pr. uge. (På FL2019 er mindsteugeprisen fastsat til 980 kr.) (L§8)

- a) Er de 1.400 kr. Ok ?
- b) Man vil gerne give rabat til unge uden uddannelse og melder en pris ud her på 700 kr. pr. uge. Ok?
- c) Hamed får efter en individuel vurdering kurset for 490 kr. pr. uge. - Ok?

Opgave 5:

- Unge uden kompetencegivende uddannelse (L §25)
- Kan udenlandske elever få tillægstakst for UUK?
- Kan man for UUK'er med uddannelsesplan fastsætte en pris under mindsteugeprisen? (jf. §8,4)

Opgave 6:

- En elev har klaget til ministeriet over følgende forhold på en skole:
- a) at der er for lidt undervisning,
- b) at skolen aflyser for mange timer, fordi lærerne er syge,
- c) at skolen tager alt for let på spiritusproblemer og forsømmelser hos nogle elever

Hvad tror I ministeriet gør?

- Gerne anden virksomhed

- Højskolens virksomhed er 3-delt:
 - *1. Tilskudsgodkendte kurser*
 - *2. Egne andre kurser*
 - *3. Udlejning og anden indtægt*

Takster ifølge FL 2020	Pr. ÅE	Pr. uge	
Takst 1: ugekurser	39.689	993	
Takst 2: 2 til 11 uger	61.529	1.538	
Takst 3: mindst 12 uger	104.971	2.624	
Tillægstakst, unge uden komp udd. uden plan	16.090	402	
Tillægstakst, unge uden komp udd. med plan	42.481	1.062	
Grundtilskud pr. skole	716.978		
<i>Takstkataloget:!</i> <u>Her</u>			

Ansættelsesforhold

- Ansættelsesbekendtgørelse og Løncirkulære

- Ingen generelle overenskomster
- Ansættelseskontrakter vigtige
- Lærernes forhold reguleret af en Ansættelsesbekendtgørelse
- Lærernes lønforhold via Løncirkulæret
- TAP'ernes forhold af kontrakt og fkt.loven

Opgave 7:

Ved opgørelsen efter skoleårets afslutning viser resultatet 5 årselever (*'lange'*) *flere end i skoleåret før.*

Hvad betyder det for Efterreguleringen – i runde tal?

Opgave 8:

Loven §3 siger at:

- A. Skolens midler skal alene komme skolens skole- og undervisnings-virksomhed til gode. Hvad kan man så? Må man fx lave en børnehave?
- B. Skal en skole have eget køkken?
- C. Må man erhverve bygninger, der ikke støder op til skolen?

Den Daglige Administration

- Korrespondance
 - Registrering
 - Bogføring
 - PR
 - Billedet ud ad til
 - Elevkontakt – mv.
- NB: Forvaltningslovens regler om *Habilitet* og *Tavshedspligt* er gældende for alle ansatte.